

ARCHA

8
2004

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

oddílové tradice - myslíte na chorál - doplnit svou mošnu nápady - lidé vědí, proč sem přijeli - minianketa - tradiční zálesácký memoriál - amulety pro štěstí - afs: mezinárodní večere - třetí hrušovanská drakiáda - s tomíky do holandska - sraz oddílů na bitovském mlýně - sdružení přátel jaroslava foglara - vesmírná dvojrole jany hybáškové - děti pomáhaly na hradě - přivezte do brna půl litru vody

Oddílové tradice

Tradice mají své nezaměnitelné kouzlo a nejvíce přitahují větší děti, které si je opravdu užívají. Tak třeba na jaře se už kluci nemohou dočkat Velikonoc, kdy brzo ráno popadnou ozdobený košík a s pomlázkou v ruce běží koledovat. Už méně se dodržování předmětného rituálu zamlouvá děvčatům. Řada dospělých se také rozdělí na několik skupin. Ta jedna vyhledává v obchodě skutečná vajíčka a šetří čas, aby je se svými ratolestmi nabarvila a vyleštila. Veškerou činnost podporuje vyprávění babičky. Ta druhá už zjistila, že v *marketu* se dají koupit vejce čokoládová, o která je větší zájem a je s nimi méně práce. Třetí skupina si hlavu neláme vůbec, protože tradice Velikonoc je dávno zapomenuta.

Žezlo času pevně svírá moderní doba, kdy už nic *nejde*, ale všechno *letí* kosmickou rychlostí. Většina z nás má tedy po velikonocních svátcích až tradice svátků vánočních. I zde jsme tvůrci několika změn. Kapr se mění za filé, či vepřové řízky. Bramborový salát je v *marketu* umístěn na stejném místě, jako v dubnu staniolová vajíčka a vánoční koledy slyšíme pouze z televize. I když musíme mít naladěný správný program, na tom dalším je pravděpodobněji *techno*. Konec pesimistického zobrazení pojmu tradice. Věřím, že existují stále nadšenci, kteří „nutí“ (stejně jako já) celou svou rodinu tradice dodržovat. Manžel sice neplete synovi pomlázku na kolena

pod vrbou, ale košík na koledu zdobíme pěknou pentlí a v drogerii se představím jako blázen, který potřebuje barvy na vejce. Samozřejmě zakládáme i nové tradice naší rodiny a v neděli opravdu všichni v klidu obědváme u velkého stolu. A Vánoce? Také nestojím frontu na polomrtvého kapra z kádě, ale umělý stromek a *hip hop music* na svátky prostě nedovolím! Oddílové tradice – to je ovšem jiný „šálek kávy“. Tvoří si je samy děti,

nejsou nutností, dají se pozměnit, stále jsou rozvíjeny, množeny, a hlavně nebývají již tolik ovlivňovány situací zvenku.

Nemohu si tu nevzpomenout, jak náš oddíl nastupoval v modrých košilích a červeném šátku. S mávátky v ruce jsme dodržovali jednu z kamenných tradic měsíce května. Jen ti nejlepší mohli v průvodu mávat těm méně dobrým, kteří dělali špalír u tribuny (tradičně jsem tam stála i já, protože mi maminka vždy oblékla přes krk teplou bundu, abych nenastydla). Asi to bude znít hloupě, ale mám na tu dobu vzpomínky už jen veselé. Táta byl opakovaně nachlazený a nemohl se zúčastnit. Odpadlo školní vyučování, zdarma po akci párek s hořčicí a mávátko jsme si mohli odnést na ozdobu domů – my s bratrem pouze do garáže. Stejně jako *kotoučáky* už dávno vystřídal přehrávač na CD MP3, i oddílové tradice ušly dlouhou cestu. Ty dobré přetrvaly a tvoří se další. Nastupují stále nové generace sokolů, skautů, pionýrů, požárníků..., kteří mají nápady a chuť tvořit. Nejlépe se vše pochopí na příkladu. Takže „sem s ním“.

Znám jeden oddíl, říkejme mu třeba Stopaři. Mezi oblíbené tradice patří tzv. *půlení tábora*. Vsemit milovanou akcí poznáte již od časného rána. Je více práce, Stopaři připravují slavnostní oheň, vyrábějí louče, vaří pudink, obalují sýr na smažení, na stanu větrají kroj. Jak jsem uvedla na začátku, předmětná tradice postupem času dostala nečekaných změn – voňavý čaj k večeri vystřídala nezdravá Cola. Dále se i rozvíjí – u slavnostního táborového ohně začal v kotlíku kolovat *popcorn*. Své místo tu mají dárečky pro každého. Vyhrává ten nejoriginálnější. Takže se rozbaluje rezavá traverza, penál plný vypsaných tužek, krabička od sirek napěchovaná prachem z vysavače... Zdá se vám to podivné? Možná, ale pro Stopaře je to tradice, na kterou se všichni těší.

Snad se mi tu podařilo ve zkrácené verzi popsat základní podstatu oddílových tradic. Svou originalitou a pointou mají bavit všechny členy, a tím snadněji semknout skupinu nadšených dětí. Každým rokem se k nim rádi vracíme a nezáleží na jejich pracovním postupu. Pokud se mám vrátit k tradicím obecným, mezi jednu z nich patří novoroční přání. Kdosi chytrý řekl, že děti jsou naši andělé. Měli bychom tedy o ně pečovat, protože svět bez andělů by neměl smysl. Přejí nám všem, aby právě ti naši andělé neztratili ani příští rok svá křehká křídla...

Hromča Molková
ilustrační foto archiv
Klubu Pathfinder a Jiří Majer

Myslete na chorál

S Erazimem Kohákem o televizi veřejné služby, vypořádávání s minulostí, tradici i naději

V jednom z rozhovorů jsi uvedl: Účelem televize veřejné služby je být nezávislá a ostatním médiím nastavovat laťku. Jak je tomu u nás ve skutečnosti? A co je toho příčinou?

Žijeme samozřejmě ve světě velice nedokonalém, takže mezi ideálem a skutečností je vždycky rozdíl – a někdy hodně veliký. Přesto v zásadě jsem přesvědčen, že Česká televize, která je u nás tou televizí „veřejné služby“, o to usiluje a většinou se jí to i daří. Co se týče třeba té nezávislosti ve zpravodajství, tam cítím určitou podprahovou pravcovou předpojatost, avšak ta je dost pochopitelným – byť velice zjednodušeným – odrazem toho, že se u nás čtyřicet let monopolní ideologie vydávala za „levicovou“. V Radě České televize máme často velké diskuse o tom, zda ten či onen pořad není už za hranicí toho, co lze ještě přijmout z hlediska respektování oné nezávislosti, natož „laťky kvality“ – a samozřejmě, že to občas někde „ujede“. Za mnohem větší ohrožení nezávislosti médií veřejné služby ale považuji to, že jejich financování je přímo vázáno na opakovaná rozhodnutí poslanců jak ve věci poplatků, tak reklamy. V tomto ohledu ještě nemáme u nás tak vspělou politickou kulturu, aby poslanci toho nezneužívali k vytváření tlaku na tato média. Přitom srovnání s jinými evropskými televizemi prokazuje, že Česká televize žije velice skromně. Ceny prakticky všech vstupů neu-

stále rostou, ale prostředky, které má ČT k jejich zajištění, zůstávají už osm let neměnné.

V témže rozhovoru jsi také vyslovil toto: Potřeba zisku jde vždycky proti svobodě. Jak tomu rozumíš?

Tam byla řeč výrazně o médiích veřejné služby. Jsou samozřejmě oblasti života, kde je potřeba zisku naprosto oprávněná a v konfliktu se svobodou není. Základní problém nastává tam, kde jde o činnosti a služby, které se týkají právě sféry „neziskové“: tedy tam, kde jde v prvé řadě o službu v kultuře, vzdělání, výchově, zdravotnictví, životním prostředí apod. V souvislosti třeba s televizí veřejné služby tlak na ziskovost nutně vede k tomu, že rozhodující roli zaujímá sledovanost – a to ohrožuje všechno vysílání pro menšinové publikum, včetně toho, které – má-li být kvalitní – je drahé. To je třeba klasická hudba, vysílání pro děti nebo opravdu kvalitní dokumenty.

Čas od času se objevují tu nářky, tu výzvy k tomu, že by se naše společnost měla „vypořádat s minulostí“ – a že se zatím nic takového nestalo. Co si o tom myslíš?

Oprávněná námitka by měla znít, že se česká společnost se svou minulostí nevypořádává. Vždyť třeba s problematikou reformace a jejího potlačení u nás jsme se také dosud nevypořádali,

ale v rámci odborných i obecně lidských ekumenicky pojatých dialogů se s tím průběžně vypořádáváme. Tato minulost už je otevřená. Problém je v tom, že se naše společnost s minulostí posledních padesáti let nijak nevypořádává. K tomu je totiž třeba přistupovat k minulosti se skutečnou otevřeností, ať je to minulost kladná či záporná. Jde i o to, abychom si byli schopni přiznat třeba to, že se mezi Únorem 1948 a Listopadem 1989 udělalo i mnoho pozitivního. Jako exulant, který s rodiči prchal před komunisty, snad ani nemohu být podezříván z toho, že bych neviděl všechno zlé a hrůzné těch let. Ale opravdová otevřenost vyžaduje schopnost vidět obojí. Přitom vím, že řeknu-li něco o tom dobrém, jsem automaticky pokládán za stoupence totalitního režimu. Právě v takovém paušalizování vidím neschopnost poctivého vypořádávání se s minulostí.

Co si myslíš, že je za touhle neschopností se s minulostí přiměřeně vypořádávat?

Nedostatek sebedůvěry. To platí jak v individuálním, tak společenském případě. Tam, kde se cítím silný, tam si mohu doznat, že jsem také udělal chybu. Tam, kde se cítím zranitelný, musím trvat na tom, že jsem všechno udělal dokonale.

Mimochodem – když jsem se vrátil do Československa po čtyřicetiletém exilu v USA, překvapovalo mne, že Češi se velice rádi chlubí, ale málokdy dokáží přirozeně konstatovat, že něco dělají dobře. Přitom právě ze zkušenosti, že jsem schopen něco zvládat kva-

S manželkou

litně, že něco umím dobře, plyne potřebná sebedůvěra.

V tomto čísle Archy se mimo jiné zabýváme úlohou tradice. Ty ses o ní vyjádřil značně kriticky: Prerušeni tradic je osvobozující, považují ho za jeden z pozitivních momentů v lidských dějinách. Tradice, to je taková mrtvá ruka, která na nás spočívá a utvrzuje nás v tom, že to, co se děje, je z vůle Boží a že to prostě nejde jinak. Co tě k takovému přesvědčení přivedlo?

To je důsledek mého sledování evropských dějin i docela běžného lidského života. Totiž toho, jak velice často odkaz na tradici slouží k likvidaci pokusů přijít s něčím novým, snahy nechodit jen po vyšlapaných cestách. To jsou všechny ty postoje vyjadřované argumenty typu „Vždyť to takhle vždycky bylo“, „Nikdo nikdy to nedělal jinak“ atd. Takové pojetí tradice umrtvuje život. Používá se jako norma pro to, co má nebo dokonce musí být.

Tradice – nejen oddílová, ale i jakéhokoliv společenství – přece nemusí být jen „mrtvou rukou“, ale může být i předpokladem souvislosti tohoto společenství s kořeny, zvláště pak předpokladem porozumění symbolům, které se rodily v minulosti.

Pochopitelně. Však také tradici samu o sobě neodmítám. Poklá-

dám ji za bohatství, které však nesmí zmrazovat život. To, co jsem svou výše uvedenou kritikou tradice chtěl zdůraznit, je právě nebezpečí, že tradice – tohle bohatství – bude zneužitá jako argument proti životu, proti nutnosti stálého hledání, proti změně, proti tomu, že život před nás staví nové úkoly a vyžaduje nová řešení. Ostatně, Ježíš to zdůrazňuje v kontrastu, „Slyšeli jste, že říkáno bylo starým...“ proti svému „Já však pravím vám!“. Tradice jako zdroj inspirace, jako nabídka, jako nutná souvislost pro porozumění – rozhodně ano. Tradice jako argument proti odvaze hledat nové cesty, jako norma, která je sama sebou dobrá a nepřekročitelná, jako únik před vlastní odpovědností za výběr toho, co přijmu a co naopak odmítnu, jako „zmrazování života“ – proti tomu protestuji. Tehdy se stává právě tou „mrtvou rukou“.

Při skutečném přetržení tradice hrozí to, nač poukazuješ v jiném rozhovoru: Otázka je i to, zda se vůbec dá na něco navazovat. Řekl bych, že ne. Nenavazujeme, ale často znovu začínáme totéž.

To není jen náš současný problém, to je jasný syndrom všech konzumních společností – ztrácejí historické povědomí. Nejen, že se zajímají jen o přítomnost, ale všechno chtějí mít hned. Ztráta paměti. To je samozřejmě zlé,

protože lidský život – stejně jako dějiny, jsou příběhem. Není možné porozumět přítomnosti bez příběhu, do něhož je zasazena. V tomhle smyslu je tradice nenahraditelná. Bez historického povědomí se ztrácí i výhled do budoucna. V minulosti se vždycky taková situace „řešila“ katastrofou. To byl případ konce Říma, stejně jako vyústění renesance ve třicetileté válce.

To není zrovna moc optimistický výhled...

Údaje, které pravidelně dostávám o stavu životního prostředí, jsou skutečně alarmující. Už nejde o to, k čemu by jednou mohlo dojít. Ničivá změna už probíhá a zjevně ji urychluje i umocňuje lidské jednání. Či přesněji: umocňuje ji představa, že naplněním lidského života je mít stále víc – a to udržitelné není. Je to následek nepřekonatelné bída a nesmyslného bohatství – a to zas pramení z toho, že místo, abychom usilovali o spravedlivější dělení, zdůrazňovali jsme dravé hromadění. A to se vymstí, ani ne tak vzpourou bedněných, jako duševním rozkladem bohatých, kteří už roupama nevědí, co dělat. Tak si vymýšlejí, co ještě chtějí, až do nekonečna, jenže život je konečný a příroda taktéž. Důvod k optimismu bych nehledal v člověku. Tady mohu doporučit: raději se podívejte na duhu. Nebo myslíte na chorál.

*ptal se Jiří Zajíc
foto archiv*

S autorem rozhovoru

Doplnit svou mošnu nápadů

Procházel jste se někdy po náměstí Country, náměstí Tajů či náměstí Života? Měřili jste svými kroky třeba Krkounskou, Rorýsí nebo Azurovou ulici? Že ne? Tak to jste nejspíš nebyli na Celostátní velké výměně zkušeností (CVVZ) – tedy na té letošní, která se druhý listopadový víkend konala v Českých Budějovicích.

Do jihočeské metropole se zdaleka i zblízka sjelo a sešlo více než tisíc především mladých lidí (na webu se registrovalo přes 1350 účastníků). Chtěli se dozvědět něco o tom, jak zdokonalit a zpestřit práci se svými svěřenci, které v různých dětských a mládežnických sdruženích, klubech a oddílech vedou. Nebo chtěli své zkušenosti zprostředkovat ostatním a probrat s nimi témata, která je zajímají. Nebo se chtěli v inspirativním prostředí setkat se svými známými a přáteli, podobně naladěnými nadšenci. Anebo to všechno dohromady.

Areál základní školy na česko-budějovickém sídlišti Máj od 5. do 7. listopadu 2004 ožil neobvyklým ruchem. Ze školních chodeb se staly ulice a z jejich křižovatek náměstí roztočivých jmen. A nejen to. Ve třídách, kde jindy hlasy učitelů seznamují žáky se základy matematiky, chemie či anglické gramatiky, probíhala poněkud jiná „výuka“. V tvůrčích dílnách, na odborných seminářích, v diskusních fórech a při turnajích se předvádělo, vysvětlovalo, debatovalo a hrálo všechno to, co se může příležitostně hodit – například na tábore, na oddílové schůzce nebo při nezbytném „papírování“. Program nabízel snad všechno, co vás může v této souvislosti napadnout: od první pomoci přes organizování tábora a celotáborové hry až po jednoduché účetnictví a zaúčtovávání problematických položek. Samozřejmě také bojové či psychologické hry, vazané stavby, uzlování a výklad o bezpečnosti při práci s dětmi a mládeží. Účastníci „cévévézetky“ se mohli těšit i na soutěžní výstavu kronik o ceny, na kurz karnevalových masek v „salonu krásy“, na diskotéku v protiatomovém bunkru pod školou, na odpočinek v čajovně; mohli se také přihlásit na některou z „outdoorových aktivit“, utkat se v turnaji Carcassone a Alhamby...

Ceremoniál

Všechno to začalo vlastně už v pátek. „V pozdních odpoledních hodinách dorazil i Jan Šimáně-Galén, propagátor přátelství rozrůzněných a otec udělování Březových lístků,“ napsal *Klíčový obzorník*, aktuální cévévézetkový zpravodaj „tištěný“ partou redakčních obětavců. *Klíčový obzorník* připomněl, že „právě CVVZ jsou místem, kde se setkávají ti nejaktivnější s dětmi a mládeží, mnozí vedoucí nebo vůdci oddílů, skupin, kteří by jistě zasloužili veřejně poděkovat Březovým lístkem, který není žádným významným, ale oceněním druhých, poděkováním za jejich práci.“

Na osvětleném budějovickém náměstí Přemysla Otakara II. čekalo podium a banda bubeníků ze skupiny Jitřenka, kteří si přichodí hned rozdělili a rozdali jim improvizované hudební nástroje: chrastítka z plechovek, PET-láhve, ozvučná dřívka a vodácké barely. „Vlastně se burcovalo za lepší podmínky pro práci s dětmi,“ zamyslel se při vzpomínce na „hudební produkci“ na náměstí jeden z pořadatelů. Na podiu vystoupili mimo jiné předseda České rady dětí a mládeže (ČRD) Pavel Trantina a hejtman Jihočeského kraje Jan Zahradník.

Na závěr ceremoniálu si každý z účastníků vytáhl z kádě s teplou vodou zahřátý oblézek, určený k tomu, aby v průběhu celé cévévézetky pokud možno co nejčastěji měnil svého majitele, aby šel z ruky do ruky...

O rekord tu nejde

Nechci se přit, ale myslím si, že letos padl rekord, poznamenal k počtu zaregistrovaných účastníků ředitel CVVZ 2004 Vladimír Kubát-Wiky (RADAM-BUK), těžko přehlédnutelný „muž v širáku“, který si i v hektickém sobotním odpolední našel čas na krátký rozhovor. Z toho, co říkal, bylo ale zřejmé, že o rekordy tu zas až tolik nejde. Největšímu zájmu se podle něj těší programy, kde si každý může přímo „ohmatat“ a prakticky zkusit nějakou hru, její styl. „Obrovský zájem je třeba o *ludotéku*, což je herna stolních her; každým rokem se objevují další a další provozovatelé a prodejci těchto atrakcí. Je to dobře, dostávají se sem krásné světové hry a je to poměrně hezký nápad pro činnost s dětmi,“ vysvětlil Vladimír Kubát.

Hlavní rozdíl v pojetí předchozích ročníků a česko-budějovické CVVZ vidí v tom, že nebylo nutno se předem napevno přihlásit do určitého programu;

organizátoři minulých ročníků při naplněné kapacitě vyhlášovali stop-stav. „Pravda, systém ‚přihlaš se, kam chceš a jdi, kam chceš‘ má také svá úskalí a své slabiny,“ nezakrýval druhou stranu mince Wiky. Objevili se totiž i nespokojení účastníci, kteří se na vyhlášený program rádně registrovali, a po příchodu na místo konání zjistili, že je již kapacitně naplněn. Pořadatelé se ale podle Wikyho takové situace snažili řešit, třeba jeho zopakováním.

Krmná, Cihlová a Rysi ulice; náměstí Zdechlin, Duhý a Bojů... Proč vlastně tolik lidí vůbec zamířilo ve svém volném čase právě tam?

Každý vedoucí má „mošničku nápadů“, se kterou do své činnosti vstupuje, sáhl pro přírůstek Vladimír Kubát. Mošnička se však prý chtít nechťe vyčerpává, vedoucí ji vyprazdňuje – a čas od času je potřeba ji znovu naplnit... „K tomu, domnívám se, Celostátní velká výměna zkušeností slouží. To je to místo, kam jsem já jako vedoucí přišel hledat nové nápady, nové náměty, nové formy činnosti. Ale samozřejmě také popovídat si s ostatními. A vidět, že nejsem sám – ten „postizený blázen“, který s dětmi dělá – že je nás víc, že je nás docela síla. I to je pochopitelně věc, která každého účastníka posiluje,“ míní šéf českobudějovické CVVZ 2004.

*Jiří Majer
foto autor*

Lidé vědí, proč sem přijeli Rozhovor s Vladimírem Kubátem – Wikym (RADAMBUK), ředitelem Celostátní velké výměny zkušeností 2004

Kolik lidí se letos přihlásilo – jaký je vlastně o CVVZ 2004 v Českých Budějovicích zájem? Padl v tomto směru nějaký rekord?

Letos jsme poměrně důsledně prováděli prezenci výhradně pomocí webových stránek, čili internetově. Nakonec se tam objevil počet registrovaných účastníků 1356. Osobně se domnívám, že jde skutečně o rekord, ale nechci se přít; možná, že někde jinde někdy jindy jich bylo registrováno víc. Mám za to, že v předchozích letech byl největší zájem asi o Prahu, kde registraci při počtu 1200 přihlášených účastníků stopli. Zdá se mi také, že v jednom z předchozích ročníků – tuším, že v Brně – bylo kolem 1400 přihlášek; jak říkám, nechci se přít.

Slyšel jsem, že jsou zde i účastníci ze zahraničí. Můžete říci, odkud?

Celostátní výměna se stala letos hostem zahraničního projektu Máme jiné podmínky, který jsme realizovali ve spolupráci s Českou národní agenturou Mládež. Jde o projekt, který mapuje rozdílnost forem práce s dětmi a mládeží, a především podmínek pro tuto práci na straně Čech, Horního

Rakouska a Dolního Bavorska. Na jednom ze zdejších seminářů prochází křtem ohněm to, co bylo v projektu vytvořeno. Účastníci semináře se táží, hledají „mouchy“ a díry, které zmíněný materiál má. Metodický materiál by po dopracování měl být ku pomoci sdružením majícím zájem o spolupráci se zahraničím právě v daných regionech.

Dalšími významnými zahraničními účastníky CVVZ jsou Slováci; je jich tady hodně, myslím, že okolo padesáti. Přijet měli i hosté z Francie, naneštěstí však ochořeli. Už jsme s nimi letos jeden projekt uskutečnili; Francie je pro nás trochu exotická země, nicméně i tam se pracuje s dětmi a mládeží a zájem o spolupráci s námi je poměrně velký.

Pokud můžete srovnat letošní českobudějovickou CVVZ s minulými ročníky, odlišuje se v něčem podstatnějším? A jestliže ano, tedy v čem?

Organizátoři předchozích ročníků dělali stop-stav v momentu, kdy se lektorovi naplnil jeho program. Poslední dobou tuto záležitost ošetřili prostřednictvím internetu: jakmile počítadlo dosáhne určitého čísla, do programu se již dále nelze přihlásit. Někteří naši před-

chůdci v tom byli tak důslední, že na své akci nezveřejnili ani přehled programů, aby někdo náhodou nemohl přijít někam jina. Každý dostal lísteček s ústřížkem, kde bylo napsáno, že nastupuje ten a ten den v tolik a tolik hodin tam a tam do určitého programu. Mně se to nelíbí, protože se domnívám, že bohatost a košatost cévévézetky tím trpí. Zvolili jsme raději odlišný systém, kdy není nutno se do programu napevno přihlásit. Jeho slabiny jsme se pokusili obejít tím, že jsme programy, o které byl opravdu velký

zájem, zopakovali, zdvojili nebo ztrojili. Proti nim jsme se také snažili postavit stejně populární programy, aby se zájem účastníků mohl rozmělnit. Jak se nám to podařilo, posoudí účastníci. V první chvíli, kdy tu vypukal trošku zmatek, jsem z toho měl hodně velký děs. Teď si ale myslím, že lidé už pochopili náš systém; pochopili, že mají volnost a že když se někdo nedostal tam, kam chtěl, půjde na jiný, podobný program, který se mu líbí.

Když se nyní porozhlédnete a projdete kolem, co Vás nejvíc těší a co pro Vás byl při přípravě téhle akce největší oříšek?

Před čtyřmi lety jsme zde uspořádali akci. Obratem mě potěšilo, že když jsme sem do školy přišli a řekli jsme, že bychom ji chtěli

udělat znovu tady, tak rozpráhlí náruč a pravili: Pojdte na naši hruď. Tím pádem bylo vidět, že jsme si tady neudělali špatné jméno a že spolupráce se zdejší školou byla opravdu dobrá.

Některé prognózy říkaly: Budějovice jsou daleko, lidé sem neprijedou. Proto nás také potěšilo, že jsme se možná skutečně přiblížili rekordu v počtu přihlášených účastníků.

Samozřejmě se o ně stará spousta lidí – dohromady okolo 140 organizátorů – kteří se tady „otocí“ v průběhu pátku až neděle.

Za druhé mě tedy těší, že jméno našeho RADAMBUKU je natolik dobré, že přišli.

Je skvělé, že ačkoliv nejsme jedna organizace – jsou tady lidé z domu dětí, junáci, pionýři, debrujáři, je tady Česká tábornická unie, Azimut... těch sdružení je celá řada – spolupracujeme. A je úplně jedno, kdo z jakého sdružení je. To by byla třetí věc, která mě těší nezměrně.

A pak pochopitelně i fakt, že připravené programy jsou naplněné. Je to tady živé; lidé vědí, proč sem přijeli. A potkávají se s tím, s kým se chtěli potkat.

Příští rok by se cévévézetka měla konat v Třebíči. Uvidí se, jestli ob rok bude v Ostravě, Chrudimi nebo Přerově. Ale ať už bude kdekoliv, co byste dalším ročníkům CVVZ přál?

Samozřejmě, že bych jim přál nadále přízeň „chleboďárců“ – ministerstva školství, které je základem zdrojem financí pro tuto akci. Díky jeho podpoře se mohla uskutečnit, a není to nikterak levná záležitost. Nejde totiž jen o to, že ministerstvo poskytlo své prostředky. Když se ministři uřadí a chtějí si poslechnout názory lidí, to je velmi cenné. Příštím ročníkům cévévézetky bych také přál, aby jejich krajští úředníci byli tak vstřícní jako ti naši. Přál bych jim, aby měli stejně tak dobrý tým spolupracovníků, jako je tady. Přál bych jim méně zmatků, než se „podařilo“ nám. Přál bych jim, aby měli ještě o něco lepší počasí, než jsme měli my (*kývne směrem k oknu*) – pravda, venku není příliš teplo. A určitě pevné nervy.

*ptal se Jiří Majer
foto autor*

Mini-anketa

Jste na cévévézetce poprvé? Splňuje tenhle víkend vaše představy a očekávání – a pokud ano, co vás tu nejvíc zaujalo? Tak zněly dvě otázky mini-ankety, na kterou v sobotu v budově základní školy na českobudějovickém sídlišti Máj odpovědělo pár náhodně zastavených účastníků a účastnic Celostátní velké výměny zkušeností. Ukázalo se, že na letošní ročník tradiční akce přijeli z různých míst České republiky, pracovali v různých dětských a mládežnických organizacích a každého zajímalo něco trochu jiného. Alespoň zčásti však byli spokojeni všichni...

1. Ano, poprvé.

2. Myslím, že určitě ano, je to tady připravené profesionálně. Zatím jsem stihla jenom dva programy – o lži a o propagaci velkých akcí. Oba byly připravené hodně dobře, takže si myslím, že to tady má úroveň, kterou by podobná akce měla mít.

(Účastnice z Chrudimi, občanské sdružení Úl Hlinsko)

1. Ano.

2. Zatím ano, mají tady pěkné programy – a pro mě docela důležité. Já teď totiž začínám jako praktikantka v klubu, a třeba jsem nevěděla, jaké mám s dětmi hrát hry. Vybrala jsem si program Hry do klubovny, takže už vím, co dělat na schůzce. Také mě zaujalo vyrábění panenek, kalendářů, výrobků z kůže...

(Klára Radošová, Klub dětí při centru volného času v Mostě)

1. Jsem na CVVZ podruhé, prvně jsem byl v Brně.

2. Myslím, že ho splňuje dostatečně. Nejvíc mě tu zaujal asi zahajovací ceremoniál, jinak mi to přijde takové běžné. Brno bylo z mého pohledu v jistých ohledech výstřednější a... trošku lepší.

(Jan Hanys, Ostrava, sdružení Siha Sapa, patřící pod Pionýrskou skupinu Most)

1. Je to moje už třetí cévévězetka: na předchozích dvou jsem byl v Praze a v Brně.
2. Já myslím, že ano, akorát snídaně mě trochu zklamala, protože jsem čekal libovější pářečky (smích). A co mě nejvíc zaujalo? Teď před polednem jsem byl na semináři o asertivitě, a ten byl opravdu dobrý. Takže zatím u mě vede asi tohle.

(Radomír Novotný-Čiko, Junák Jičín)

1. Jsem tu poprvé.
2. Soudě podle seminářů, na kterých jsem zatím byl, tak rozhodně. Protože tady to není ani tak o tom, zaškolit lidi v určité oblasti, jako spíš o předávání zkušeností. Každý přece jezdíme na nějaký jiný tábor, někdo pracuje s handicapovanými dětmi... Co vím z doslechu, tak dřív se to dělalo spíš formou přednášek. Tady je forma volné diskuse, kde ten, který seminář vede, řekne k tématu svůj názor a ostatní se k němu vyjadřují. Je to rozhodně lepší, než aby byly nějaké pevně nalajnované osnovy, které se musí striktně dodržovat. Já jsem se zúčastnil lanových aktivit. S lany dělám už dlouho, a tady jsem nabyt nové nápady, které spočívají v jednoduchosti, a přitom je to paráda. Tyhle nápady lze použít jak pro mládež a větší děti, tak i pro malá škvřnata, která se člověk jinak bojí na lana pustit. A pak samozřejmě organizování tábora a celotáborové hry. Náměty jsou opravdu bohaté, v jedné třídě se nás sešlo přes padesát, každý se svými zkušenostmi.

(Roman Vokáč, Komárov, sdružení TOM Střelka)

1. Poprvé? Ne. Na CVVZ jsem už poosmě.
2. Zčásti. Mé představy splňuje to, že je tady spousta lidí, kteří jsou nadšení, spousta dobrých lektorů. Ale nelíbí se mi některé organizační záležitosti, které se týkají třeba registrace účastníků nebo některých informačních cedulí.

Nejvíce mě zaujalo, že se CVVZ omladila, že je tady stále jádro dvacetiletých lidí. Myslel jsem si, že cévévězetky budou s těmi lidmi postupně stárnout, ale oni sem přijíždějí stále mladí lidé.

(Petr Molka, Praha, Sdružení přátel Jaroslava Foglara) -maj-

Tradiční zálesácký memoriál

Slovo tradice se v našem slovníku objevuje docela často. Ať už ve spojení tradiční folklór nebo tradiční jídlo. Zkrátka, každý si může představit něco jiného. Pro nás všechny, kteří rádi jezdíme do přírody, to může být třeba i tradiční oheň... Oheň je symbol života, něco, co odedávna lidi spojovalo. Myslím, že je to tak i dnes. Vždyť na počátku prázdnin zaplanou tradiční táborové ohně na mnoha místech naší republiky. Začínají tábory! Stovky mladých lidí, kteří mají stejné zájmy, se zahledí do plamenů a zpívají

tradiční písničky, které zněly stejně krásně už mnoha generacím táborníků před nimi.

Já vzpomínám na jinou tradici, která má souvislost s ohněm, který každoročně zasvítí do tmavé noci. A týká se přímo nás, Zálesáků.

V samém srdci chřibských lesů, v bývalém lomu pod zříceninou hradu Čimburk vždy na jaře vzplánul slavnostní oheň na počest kamaráda Libora Plívy. Kdo byl Libor, vědí děti z dnešních oddílů jen z vyprávění.

Narodil se 26. listopadu 1949. Byl členem vlajkového oddílu. Nešťastnou náhodou zahynul 11. března 1968, v pohnutém období „Pražského jara“. Plnil dobrovolnou hlídkovou službu v sídle ústředí Zálesáka v Brně.

Ale jeho kamarádi na něj nikdy nezapomněli. Začali se scházet každý rok v době, kdy jeho život vyhasl. Zasedli k táboráku, povídali si o Liborovi a zpívali písničky, které mívával rád. Býval vždy veselý, rád soutěžil...

Dnes se k uctění jeho památky scházejí lidé, kteří se s ním nikdy neseťkali. Soutěží, rozdělí do tříčlenných hlídek, a plní zadané úkoly. Patří mezi ně i třeba postavení bivaku, vaření z přírodních zdrojů, tvořivost nebo zálesácká „opičárna“. Všichni srdatě bojují, aby získali putovní trofej. Je to hlavní cena za vítězství v soutěži nazvané Hlídkový oheň Libora Plívy. Liborova oblíbená píseň „Můj milý broučku“ je hymnou soutěže.

A tak vznikla jedna zálesácká tradice.

*Zuzana Strouhalová, Zálesák Brno
foto archiv sdružení*

Amulety pro štěstí

Naše vodácká skupina Šán byla založena v 60. letech v rámci skautského hnutí Bílý Los. Po jeho rozpuštění přešla počátkem 70. let pod pionýrskou organizaci a v roce 1990 pod organizaci KONDOR (KONfederace Nezávislých – Dětská ORganizace), kde působí dodnes. V současnosti ji navštěvuje okolo 120 dětí, které jsou rozděleny do osmi oddílů a o které se stará kolektiv 45 vedoucích. Od roku 1970 pořádá dva turnusy letního tábora na ostrově na 32. říčním kilometru Labe u vesnice Hrobce. Dlouhodobý pronájem ostrova získala o čtyři roky později a přejmenovala jej na „Šán“ (obráceně „Náš“). Právě tam se vždy na začátku tábora již tradičně (od roku 1977) odehrávají noční *cesty pro amulet*.

Amulet – symbol tábora – je malé kolečko vyrobené z kůže, které má v průměru asi pět centimetrů. V horní části má vyražený nápis ŠÁN a ročník tábora, uprostřed obrázek související s celotáborovou hrou a v dolní části několik otvorů, do kterých se navazují barevné bavlnky („ocásky“) získané během tábora za různé věci. Nosí se na krku a měl by se sundávat jen minimálně.

KONDOR
Konfederace nezávislých
dětská organizace

Cestu pro amulet všechny děti z tábora podstupují většinou první nebo druhou noc. Jsou rozděleny do tří skupin podle věku: nejmladší, střední a nejstarší. Nejmladší jdou většinou podle svíček a na konci najdou amulet. Starší a nejstarší mají cestu pokaždé jinou, podle toho, co pro ně vymyslí vedoucí. Například loni se museli starší dostat ze špičky zarostlého ostrova Án, ležícího poblíž Šánu, až na mýtinu, kde našli své amulety. Nejstarší byli letos se zavazanýma očima odvedeni na určité místo, odkud se museli dostat zpět na Šán a amulety si najít. Když jsem byla na svém prvním táboře a někdo řekl, že se v noci půjde pro amulet, vůbec jsem nevěděla, o co jde, takže když mě v noci vytáhli ze spacáku, byla jsem trochu rozhozená – Šán je v noci opravdu zvláštní místo. Protože jsem ale patřila do nejmladší kategorie, měla jsem noční cestu podle svíček brzy za sebou a šla jsem spát se svým prvním amuletem kolem krku. Pro amulet jsem si šla už šestkrát a stejně mi jeho každoroční získávání nezevšednělo. Pokud vás tento článek zaujal a chtěli byste se k nám přidat, podívejte se na internetové stránky <http://www.bosan.cz>, kde najdete o naší skupině více informací.

*Jana „Ofce“ Trpišovská, vodácká skupina Šán,
sružení KONDOR*

(Občanské sdružení KONDOR náleží mezi 15 organizací, jimž byl letos v září ministryní školství Petrou Buzkovou udělen status **uznané nestátní neziskové organizace pro oblast práce s dětmi a mládeží ve volném čase** v roce 2004-2006, pozn. red.)

AFS - mezinárodní večere

Když jsem začala číst pozvánku na Mezinárodní večeri sdružení AFS, už už jsem se olizovala. Ukázky mezinárodní kuchyně celého světa, to bude skvělé! Jenže když jsem dočetla dopis až do konce, zjistila jsem, že vše má drobný háček: někdo musí pokrmy připravit. Takže – přijďte, ale přineste s sebou ukázky z vaší národní kuchyně. Nestíhala jsem, a tak jsem za dveře restaurace Victor Prodeřf kousek od pražského náměstí Jiřího z Poděbrad brala v onen páteční večer s určitou obavou. Jestli to takhle pojmu všichni, tak to si budeme o těch jídlech tak akorát vyprávět... A kdoví, jak si budeme rozumět!

Už pohled oknem do restaurace mne ubezpečil, že sama tady nebudu. Sál doslova praskal ve švech. Pokyn z dopisu (vezměte s sebou všechny příbuzné, nepříbuzné, známé či kamarády, student svou rodinu, rodina svého studenta) byl zřejmě splněn na maximum. Ale ještě bych měla vysvětlit, co se skrývá za poněkud tajemnou zkratkou AFS v úvodu článku. Cílem této mezinárodní neziskové a dobrovolnické organizace (mimořádně jedné z nejpočetnějších dobrovolnických organizací na světě!) je „vytvářet a poskytovat příležitosti k mezikulturnímu vzdělávání s cílem pomáhat lidem rozvíjet schopnosti, získávat znalosti a osvojovat si postoje potřebné pro tvořivý a harmonický život v současném mezikulturním a stále více vzájemně propojeném světě.“ Přeloženo do běžného jazyka: naši středoškolští studenti vycestují na rok do nějaké hostitelské rodiny ve světě, tam žijí a chodí do školy. A naopak do našich hostitelských rodin přijíždějí studenti z nejrůznějších koutů světa. Vždyť země, které na tomto programu spolupracují, je v současné době přes 50. Student platí určitý poplatek (z toho je hrazeno pojištění, cestovné, školní pomůcky), ale náklady na jeho život v rodině nese rodina. Prostě mají na rok o jedno dítě víc se všemi starostmi a radostmi s tím spojenými.

Na rozdíl ode mne se přítomní na večeri připravili velice důkladně. Do dveří restaurace vcházeli přímo s celými plechy koláčů, ba dokonce plnými hrnci

dobrot. A tak se po malé chvíli stoly pod okny doslova prohýbaly pod lahůdkami z velmi exotických koutů světa (např. Chile, Thajsko, Japonsko). Každý kuchař musel nejprve svůj kousek náležitě zdokumentovat: nechat se společně s jídlem vyfotografovat, předložit recept na svou pochoutku a k jídlu pak umístit vlaječku země původu a své jméno. To aby bylo každému jasno, do kterého kouta světa ho právě chuťové buňky přenesly. A nejen to. Aby pak z receptů mohla vzniknout kuchařka.

Po zkušenostech z některých akcí, kde jídlo zmizí dřív, než si jej stihnete vůbec prohlédnout, jsem se nejprve věnovala trochu fotografování. Šlo to velmi obtížně. Pro množství lidí nebylo kam ustoupit. Nicméně jsem to zkusila. K mému údivu i pak bylo ještě z čeho ochutnávat. A tak jsem se zamíchala do davu tvořeného především studenty. Na druhém konci sálu jsem pak zahlédla povědomou tvář. Chvilku jsme po sobě koukaly, co tady děláme. Vysvětlila jsem, že jsem přišla napsat článek a že jsem nečekala, že tu budu někoho znát. Protože jsem se dlouho neviděly, sedly jsme si v poněkud volnější vstupní místnosti a povídaly. Brzy jsem se dozvěděla co a jak. Dcera Michala tak moc toužila vyrazit na zkušenou někam hodně daleko do světa, že byli rodiče nakonec rádi, když se vypravila „jen“ do Německa. Tam strávila loňský školní rok právě díky AFS výměnnému programu. Byť není nikde podmínkou, že pokud vaše dítě vycestuje, musíte pak nabídnout bydlení jinému studentovi, rozhodli se po této zkušenosti Sedláčkovi, že to, co prožila jejich dcera, umožní někomu jinému. A tak se Chilean Diego Enesto stal na rok obyvatelem Ondřejova. Každý den dojíždí do pražské střední školy a jeho „adoptivním“ rodičům tak ke dvěma dcerám přibyla i starost o syna

Možná, že jste někdy zažili rozpaky, když se sejde větší počet lidí, kteří se příliš neznají. Při téhle mezinárodní večeri jsem však nic takového nepozorovala. Bouřlivá komunikace probíhala doslova všude a všemi prostředky. Jedlo se rukama, přibory i hůlkami. Přemísťovala jsem se od jedné dobroty ke druhé, až jsem na chvíli zakotvila u proslulého symbolu americké kuchyně – krůty ke Dni díkůvzdání. Tak tuhle pochoutku musel někdo připravovat opravdu s velkou péčí a předstihem. „Když už někdy nevím kudy kam při vyřizování úředních povolení pro příjezd či výjezd studentů a jsem z úřednických postupů víc než unavená, stačí mi, když si vzpomenu na ty, pro které všechno děláme a na podobná setkání, jako je tahle mezinárodní večere,“ prozradila mi svůj tajný zdroj energie jedna z pracovníků AFS – Klára Kutíšová

Loučím se a cestou k metru mám společnou se dvěma dívkami – Němkou Verenou a Thajkou Napanit. Vesele si povídají a bez rozpaků odpovídají i na mé dotazy. Metro má dlouhý interval, a tak než přijede jejich souprava, znám jejich první dojmy od nás. Ano, líbí se jim tady, ale pro věčně usměvavou Napanit se tu většina lidí tváří příliš vážně. S češtinou zatím hodně zápasí, ale snaží se aspoň něco pochytit. A když se ptám, čím jsou jejich rodiče, bez zaváhání opáčí: „Kterí? Skuteční, nebo ti, kde teď bydlím?“ V otázce je schováno mnohé. Především to, že lidé, kteří studentům na rok nabídnou společně bydlení, se pro ně stávají na rok rodiči se vším všudy.

Těší mne, že jsem se na mezinárodní večeři vypravila. Přesvědčila jsem se o tom, co jsem už několikrát slyšela vyprávět či četla mezi řádky studentů, kteří se výměn zúčastnili. Že mezikulturní výměny lidí obohacují nikoli ve finančním slova smyslu, ale mnohem, mnohem víc. Takhle své zkušenosti shrnula hostitelská rodina studentky z Austrálie: „Mohu říci, že pobyt Amandy je pro nás přínosem. Dcera se zdokonalila v angličtině, zkusila si, jaké je mít sestru. Jako rodina jsme si užili legraci, poznali jsme i nové názory a zvyky.“ A tohle je bohatství, které svou přítomností v hostitelské rodině přinesla dívka z Ekvádoru: „Aura Maria byla našim dětem vzorem ve spoustě věcí (poslušnost, srdečnost, spontánnost, laskavost, ochota pomáhat, svědomitá práce ve škole). Mohli jsme se díky ní dozvědět něco o životě v Jižní Americe.“

Z historie AFS

Organizace vznikla krátce po vypuknutí I. světové války v roce 1914, kdy se skupina 15 Američanů, žijících v Paříži, nabídla jako dobrovolní řidiči polních ambulancí při Americké nemocnici v Neuilly a záhy se stala známou jako American Field Service (Americká polní služba). V období mezi válkami členové AFS, jichž v té době bylo již 2500, mj. finančně podporovali výměny francouzských a amerických studentů. Již v roce 1939, po německé okupaci Československa, byla dobrovolnická polní služba AFS reaktivována nejprve ve Francii, po vypuknutí II. světové války pak postupně rozšíři-

la svoji činnost do dalších zemí Evropy a Severní Afriky, na Střední Východ a posléze až do Barmy a do Indie. Její členové mj. jako první vztyčili v roce 1942 vlajku USA v Sýrii a v roce 1945 pomáhali při osvobození koncentračního tábora Bergen-Belsen v Německu. Bezprostředně po skončení války se řidiči ambulancí AFS rozhodli obnovit a dále pak systematicky podporovat mezinárodní studentské výměny, neboť právě v nich spatřovali nejlepší cestu k zachování míru a k mezinárodnímu porozumění v duchu historického výroku jednoho z nich: „Musíme se v budoucnosti navzájem lépe poznat, má-li to být budoucnost, jakou si přeje-me“. Již v roce 1947 se uskutečnil historický první roční program AFS, který jako stipendisty přivedl do Spojených států 52 studentů z 10 zemí včetně tehdejšího Československa. Od té doby vytvořilo přes 200 tisíc studentů, kteří se do dneška programů AFS zúčastnili, ale i jejich vlastní i hostitelské rodiny a přátelé, celosvětové společenství, charakterizované především společnými zážitky a zkušenostmi, úzkými osobními vztahy a přátelstvím na celý život.

A tohle jsou slova účastnice onoho historicky prvního programu AFS z roku 1947:

„Kdyby je slovo ošidné, přesto mám za to, že kdyby nebylo mé zkušenosti s AFS, můj život by se odvíjel jinak. Ne že by byl šťastnější či méně šťastný, rozhodně by však byl méně prospěšný, neboť tolerance je, naštěstí, nakažlivá... Jsem si zcela jistá, že nebýt mé AFS zkušenosti, nezastávala bych své současné postavení.“

Ano, do USA tehdy odjela dívka, kterou dnes známe jako Doc. MUDr. Jaroslavu Moserovou, DrSc. (mj. senátorka Senátu Parlamentu ČR, 1999 – 2001 prezidentka generální konference UNESCO, 1996 – 1998 místopředsedkyně Senátu Parlamentu ČR, 1991 – 1993 velvyslankyně v Austrálii a na Novém Zélandu) V České republice zajišťuje programy AFS národní organizace – občanské sdružení AFS (na 20. valném shromáždění České rady dětí a mládeže byla přijata mezi členy ČRD M).

*Radka Páleníková
foto autorka*

AFS Mezikulturní programy

Zlatnická 7
110 00 Praha 1
E-mail: info-czechrepublic@afs.org
www.afs.cz

III. hrušovanská drakiáda

Hrušovany se opět po roce staly konkurencí pro naše Aerolinky. Již při čtvrté zkoušce (28.10.) našich dračích výtvorů byla přistávací dráha pro malá letadla docela zaplněná. Vítr nám sice mnoho nepřál, ale přesto pár lehčích dráčků recykláčků (ze sáčků do koše) vzlétlo. Ostatní se pokoušeli své draky přimět k letu alespoň rychlým pobíháním. Odpoledne příjemně uteklo a všichni se těšili na sobotní zápolení.

V sobotu 30. listopadu jsme se sešli v hojném počtu již před druhou hodinou. Počasí bylo sice značně nejisté, ale zhruba po hodině se dračí bůh slitoval. Začal foukat jemný větřík, který vynesl k obloze téměř všechny draky našich soutěžících. A tím také nastal nelehký úkol pro dohlížející porotu. Soutěžilo se v několika kategoriích (o nejhezčího draka, o nejvyšší letícího draka, o draka nejdéle se držícího na obloze), takže bylo co posuzovat. Porota rozhodla a věcné ceny byly předány vítězům. Každý, kdo přišel s dráčkem a nevyhrál, dostal lízátko či jinou sladkost. A pokud někdo dostal při hlídání dračího provázku hlad nebo žízeň, stačilo dojít k pojízdnému stánku našeho hostinského „Jima Krkovičky“ a dostal zdarma čaj a buřty. Jak už tomu na podzim bývá, začalo se valem stmívat a nám nezbylo, než si popřát, abychom se zde příští rok opět sešli. Drakům přejeme příjemné sny o krásných princeznách a za rok se těšime nashledanou.

Jana Hrzánová
TOM 19180 Prachová

S tomíky do Holandska

Už od roku 1993 probíhá každým rokem výměnný pobyt mezi otrokovickými turistickými oddíly mládeže TOM 1419 a TOM 1412 Otrokovice a holandskými „tomíky“ ze Sassenheimu. Tento výměnný pobyt je nejstarším projevem spolupráce mezi Olomouckou a Rotterdamskou diecézí, konkrétně mezi farnostmi Otrokovice a Sassenheim. Cílem našich společných setkání je výměna zkušeností v práci v oddílech, obohacení vlastních programů schůzek a v neposlední řadě pak poznat zajímavá místa a zvyky jak v ČR, tak v Holandsku.

Učíme se však také komunikovat cizím jazykem – a všeobecně vzato – užíváme si spoustu legrace. V letošním roce přišla řada na nás, abychom navštívili naše holandské kamarády. Na zdejší faře v Sassenheimu jsme byli srdečně přivítáni a každý se pak se svou novou rodinou rozjel do

prozatímního domova. Program byl velmi nabitý a vyčerpávající. Většinu dnů jsme byli na cestách společně s naší i holandskou skupinou, která pro nás měla nachystaný program nabitý zajímavými místy. Při našem pobytu jsme navštívili zábavní park Duinrell, Rotterdam, Kinderdijk – památku UNESCO, kde jsme obdivovali 19 větrných mlýnů. V Haagu jsme se prošli muzeem M. C. Eschera a Madurodamem (miniaturní Holandsko). Také jsme se vydali do Alkmaaru, města proslulého svými sýrovými trhy, a navštívili mnoho dalších zajímavých míst. Všechny naše aktivity byly doprovázeny pravidelnými diskusními večery o činnosti našich oddílů a další spolupráci. Všichni jsme si náš společný týden užili a už se těšíme, až své holandské kamarády příští léto uvidíme u nás v Otrokovicích.

Terka & Bára

Sraz oddílů na Bítovském mlýně

Tak jsme se zase po roce sešli na známém místě (Bítovský mlýn 24 – 26. 9. 2004) se spoustou známých

lidí. Ačkoli předpověď slibovala hrůzu a běs, celkové skóre počasí byla jedna přehánka, a to ještě v noci. Na 55. Srazu oddílů se nás sešlo okolo 350, což je velmi dobré.

Po páteční organizační přípravě zázemí srazu, se v sobotu po zahajovacím nástupu rozeběhl kolotoč soutěží vedený tou hlavní a pětibojem. Ten se letos skládal ze štafetového závodu (jediná tradiční soutěž), centrální vysíláčky, běhu v žebříku, zápolení v bystrosti a znalosti přírody. Mimo to si samozřejmě mnoho oddílů připravilo své vlastní, neméně atraktivní a napínavé soutěže, kupříkladu *Karlův memoriál Zlatých šípů*, či Čmoudíky organizovaný *Boj u kůlu*.

Večer vše korunoval táborový oheň, při kterém se pobavili zajisté všichni. Některé od něj vyhnal až déšť, který se přehnal nad nedělním ránem. No, a k celkovému konci srazu už zbývalo jen závěrečné vyhlášení výsledků a rozloučení se starými a novými kamarády. Letošní sraz se jistě vydařil, a kdo nepřijel, musel jen litovat. Nezbyvá nic, než mu poradit, ať to s námi zkusí třeba příští rok.

Skokan

Sdružení přátel Jaroslava Foglara

Sdružení přátel Jaroslava Foglara (SPJF) vzniklo v roce 1990 v Brně jako občanské sdružení s celorepublikovou působností.

V první řadě SPJF sdružuje přátele a příznivce díla a výchovných metod spisovatele, publicisty a skautského vychovatele Jaroslava Foglara, přáteli a členy svého oddílu přezdívaného Jestráb (6. 7. 1907 – 23. 1. 1999). SPJF se věnuje také studiu zkušeností z celoživotní práce Jaroslava Foglara s dětmi a mládeží i mapování historie a současnosti dětského hnutí. Hledá ve Foglarově díle vše použitelné a přínosné pro dnešní mladou generaci ve věku od 8 do 18 let, pro smysluplné využití jejich volného času s využitím touhy po romantice, pro rozvoj ekologického myšlení a samozřejmě výchovu a formování jejich kladných charakterových vlastností.

Dále SPJF organizuje klubovní hnutí *Bobří stopou* pro děti a mládež se zájmem o zálesáctví, dobrodružství, sport, víkendové pobyty apod., a to jak pro jednotlivce, tak i pro kluby a oddíly. Tato činnost vychází z tradice Foglarových čtenářských klubů při časopisech *Mladý hlasatel* (1937 – 1941) a *Vpřed* (1946 – 1948), je však přizpůsobena dnešním podmínkám a zájmům mladé generace. Hnutí *Bobří stopou* rozvíjí oddílovou činnost, především se však zaměřuje na mikrokolektivy, tzn. kluby a jednotlivce, tzv. stopaře. Činnost je organizována jednak pomocí barevného zpravodaje sdružení, vycházejícího zpravidla 5x ročně, jednak prostřednictvím osobních dopisů, a zejména setkáváním se na různých akcích. Více než 10 let vydávaný časopisecký titul s názvem *Zpravodaj SPJF Bobří stopou* informuje o akcích klubů, obsahuje povídky, soutěže, hry, dopisy čtenářů, komiksové příběhy, rady a náměty do kluboven a také badatelskou oblast zaměřenou na život a dílo J. Foglara.

Celé působení na chlapce a děvčata v rámci hnutí *Bobří stopou* je zaměřeno na využití soutěživosti a touhy vyniknout, na motivaci k lepším výsledkům a novým inspirativním poznatkům, na prožití dobrodružství v přírodě, včetně překonávání fyzických těžkostí. Celoroční práce vrcholí letními tábory a vý-

pravami, například na tradičním tábořišti SPJF na Vysočině nedaleko obce Pikárec na břehu rybníka Kuchyně. Dále jsou organizovány tábory v Čechách i ve Slezsku, stále i putovní.

V neposlední řadě SPJF rozvíjí činnosti pomáhající zejména zdravotně či sociálně postiženým dětem. Program „Hledáme lék na dětskou kriminalitu“ směřuje k prevenci kriminality dětí a mládeže, prevenci drog a snaží se pomáhat řešit další otázky naší společnosti, zvláště pak otázky výchovy mladé generace. Za tím účelem vydalo SPJF i 8 videokazet s názvy *Ty a droga*, *Silný proti slabému – šikana na ZŠ*, *Prevence v rodině*, *Budoucnost patří střizlivým*, *Hazardní a počítačové hry u dětí a dospívajících*, *Stop kriminalitě – tři díly: Nebezpečné situace, Sebeobrana a Právní vědomí*. O videokazety je stálý zájem mezi základními školami, odbornými kruhy a různými poradnami – průběžně se distribují v rámci ČR.

Dále SPJF vydává s finanční podporou statutárního města Brna od roku 1995 knihy Jaroslava Foglara v Braillově písmu pro nevidomé děti a mládež – např. již vyšly tituly *Hoši od Bobří řeky*, *Boj o první místo*, *Historie Svorné sedmy*, *Přístav volá*, *Nováček Bubáček píše deník*, *Jestrábe, vypravuj* a kniha *Poklad Černého delfína*. O tyto knihy je velký zájem u škol pro nevidomé a knihoven, které mají oddělení pro zrakově těžce postižené.

Ústředí sdružení sídlí v Brně, ale v rámci České republiky vznikla i řada poboček SPJF – např. v Praze,

Kostelci nad Orlicí, Ostravě, Třebíči, a od roku 2003 také pro celý region jižní Moravy a roku 2004 pro oblast severní Moravy. Vzhledem k tomu, že SPJF vzniklo v závěru roku 1990, má řadu svých členů i v zahraničí, zejména na Slovensku. Ve styku se sdružením jsou však i foglarovci žijící v SRN, Švédsku či Anglii.

Marek Polák

foto Radka Páleníková a SPJF
obrazová příloha archiv sdružení

Kontaktní adresa:

Sdružení přátel Jaroslava Foglara
pošt. schránka 245
658 45 Brno
e-mail: spjf@volny.cz
www.spjf.cz

Sídlo:

Sdružení přátel Jaroslava Foglara
Kopečná 31
602 00 Brno

Na slovíčko s Milošem Vraspírem, předsedou SPJF

Kolik členů – alespoň přibližně – má nyní SPJF?

Členská základna se ustálila na počtu přibližně 1000 členů. Asi na 800 členů je v nejrůznějších strukturách zapojeno do práce s dětmi a mládeží – jednotlivci, kluby, oddíly, pobočky ve větších městech.

Bylo pro vás těžké získat zájem, pochopení a podporu města Brna pro váš projekt vydávání foglarovek „tištěných“ slepeckým písmem?

Foglarovky od našeho sdružení, tištěné v Braillově (slepeckém) písmu z dotací od MŠMT, měly ohlas už dříve, než jsme žádali finanční podporu Magistrátu města Brna, resp. statutárního města Brno – které dává finanční prostředky na různé aktivity na základě kvalitně zpracovaných žádostí. Tento náš počin jsme vždy řádně zdokumentovali, knihu ukázali na příslušném odboru magistrátu a též v brněnském denním tisku (Rovnost) se o nás velmi pozitivně pravidelně zmiňovali. Proto není problém vždy v žádosti o dotaci z rozpočtu města Brna dát požadavek na tisk těchto knih. Dotaci žádáme na tisk i na rok 2005. Spolupráce s městem Brnem je mnohaletá a byla zahájena v roce 1993 spolupředáním několika seminářů na téma „Hledáme lék na dětskou kriminalitu“. Z cca asi 5 ročníků jsme udělali vždy sborník přednášek a rozeslali po celé ČR – na okresy, různé poradny, vysoké školy apod. Vzhledem k této pomoci sociálně znevýhod-

něným dětem jsme získali důvěru ve vedení města Brna, a proto i dotace na foglarovky v braillovém písmu byly vždy odsouhlaseny. Samozřejmě za námi musí být vidět kvalita práce, včetně prezentace v tisku a poděkování těch, kterým naše činnost pomáhá. Žádná podpora není automatická a je třeba každoročně obhájit, že má smysl.

Vaše sdružení se věnuje také „badatelské“ činnosti v oblasti Jestřábova života a díla. Setkali jste se při tom s něčím, co by vás vyloženo překvapilo, nebo s nějakým zajímavým, avšak v povědomí širší veřejnosti prakticky neznámým faktem?

V badatelské oblasti jsem byl potěšen tím, že skauti v Praze vydali ve své edici „Skautské deníky“ jako svazek č. 5 spis Jaroslava Foglara – „Tábor Svazu třinácti“ v listopadu 1999. Brožurka formátu A5 o počtu cca 60 stran obsahuje Jestřábův rukopis a přílohy z jednoměsíčního táboreni u Ledče nad Sázavou v červenci 1927.

Čím si vysvětlujete onu až neuvěřitelnou životaschopnost, přitažlivost a čtenost Foglarových knih – i v době počítačů, videa, DVD a překladů zahraničních titulů, jejichž vydávání zpravidla předchází a provází masivní reklamní kampaně?

Vždy se v každé lokalitě ČR objeví někdo, kdo má kladný vztah k přírodě, pobytu v lese, u vody a táboračku. Odtud je už jen krů-

ček k literatuře, která se zabývá romantikou a přírodou. Jako vhodný autor s romantickým cítěním se objevil mládeži v polovině 30. let minulého století J. Foglar – Jestřáb. No, a další generace čtenářů si vždy navzájem doporučovali uvedený druh literatury tzv. foglarovky a trvá to dodnes. Kluci a samozřejmě v nemalé míře i děvčata v dnešní technické době touží po romantice, tajemnu, přátelství; hledají až naivně čisté vztahy. Foglarovy knihy toto nabízení a inspirují k následování. V konkurenci nejrůznějších supermanů a superstar to nemají Rychlé šípy jednoduché, přesto na každé naší akci několik Mirků Dušínů či spíše Rychlonožků potkáme.

Našel byste mezi našimi současnými literáty někoho, koho byste směle označil za Foglarova následovníka?

Skutečný následovník Jaroslava Foglara – Jestřába se dosud nenašel a je otázkou, zda je vůbec možné ho najít. Přesto jako dva výtečné spisovatele v této oblasti vidím Miloše Zapletala (např. knihy Sedmička, Soví jeskyně, Ostrov přátelství), a Svatopluka Hrnčíře (Poklad Uctívačů ginga, Talisman Uctívačů ginga); z dalších autorů knih pro mládež bych uvedl Jiřího Schwemleina – Hoga z Brna (Tajemství volavčího jezera) a Jaroslava Velimského – viz jeho spis o Janu Tleskačovi, vydaný v roce 2003 a navazující na příběhy Rychlých šípů – „Poslední tajemství Jana T“.

-maj-

Vesmírná dvojrole Jany Hybáškové

Ačkoliv by se podle titulku snad mohlo zdát, že poslankyně Evropského parlamentu Jana Hybášková (Evropští demokraté) kývla na lákavou nabídku producentů nějakého filmu, skutečnost je o poznání prozaičtější. Přijala pozvání k besedě se zástupci Národního parlamentu dětí a mládeže (NPDM), která se v podvečer 5. listopadu 2004 konala v chráněné kavárně *Vesmírna* v centru Prahy. Dorazila tam udýchaná, se zpožděním, s omluvou – a se starostmi rodiče, jehož jedno dítě je nemocné a druhé zakrátko poveze s (naštěstí lehkým) úrazem do nemocnice. Nikdo z desítky přítomných by jí jistě neměl za zlé, kdyby sjednaný termín okamžitě zrušila. Neudělala to však, a obou rolí – hosta zkrácené, dvacetiminutové „*Vesmírny*“ i starostlivé matky – se zhostila na potlesk.

S odlehčeným titulkem ovšem kontrastovala závažnost témat, která europoslankyně stihla s mladými lidmi probrat. Mluvila přitom jasně a přímo, navíc s argumentační jistotou člověka výtečně znalého své věci. Například o tom, proč podle jejího názoru Česká republika propásla v iráckém konfliktu svoji šanci a zklamala nejen naděje tamních lidí, o ne-odvaze našich klíčových politiků a armády, o tom, že média vykreslují obraz jiného Iráku, než jaký je vidět na místě, a také o důvodech, které ji osobně vedly k podpoře operace *Trvalá svoboda* proti Sadám Husajnovi.

Upozornila mimo jiné, že z tamní zhruba pětadvacetimilionové populace chybí šest milionů lidí zabitých Husajnovým režimem, třeba v šiitském povstání na jihu Iráku. „Téměř v každé rodině je někdo, kdo byl odvěčen, zastřelen, je neznámo kde – a pravděpodobně již mrtev,“ prohlásila Jana Hybášková. „Říci v takovém režimu jediné slovo odporu znamená okamžitě fyzickou likvidaci nejen sebe sama, ale celých rodin,“ dodala na vysvětlenou. V bažinatém území jižního Iráku jsou podle ní desítky vesnic, ze kterých zbyly jen hromádky cihel, nic víc. „Ti lidé byli v tak strašné situaci, že ani dnes se z toho nedokáží vzpamatovat. A chtít po nich za šest měsíců, aby začali normálním způsobem zakládat politické strany je naprosto absurdní,“ miní europoslankyně.

Pokud jde o české angažmá v irácké krizi, dopadlo podle ní stejně jako v mnoha jiných zemích. „Byla to především armáda, které se nechtělo v těch velmi složitých, těžkých a nebezpečných podmínkách působit. Oni hledali všechny cesty, jak se dostat domů, a tu cestu našli, aniž to bylo jakkoliv opřeno o skutečnou situaci v českém veřejném mínění,“ podotkla Jana Hybášková věčně.

Soudí rovněž, že Iráčané ze všeho nejvíc chtějí už konečně žít obyčejným životem, v klidu a míru. „Chtějí mít od všeho pokoj, mít auto, mít dům, mít satelit – a proboha, ať se do nich nikdo nemontuje. To je, myslím, ten základní pocit devadesáti pěti –šesti –sedmi procent Iráčanů,“ shrnula arabistka, diplomatka a politička Jana Hybášková. Vysněný klid ale obyvatelstvo Iráku zřejmě hned tak nečeká; už proto ne, že přes iráckou hranici proudí stále množství diverzantů; ani domácích *baasistů* není v zemi málo. Přestože americké ministerstvo zahraničních věcí mělo prý velmi detailně propracovaný plán irácké budoucnosti, jeho vliv na události se stal mizivým poté, co se – hlavně kvůli francouzskému postoji – nepodařilo prosadit rezoluci Rady bezpečnosti OSN. Situace tak zůstala prakticky jen v rukou vojáků... „A podle toho dnes vypadá,“ odvětila Jana Hybášková, která odhaduje, že období nestability v Iráku může trvat dalších deset patnáct let.

Vzdor krátkému času, vyměřenému pro setkání souběhem neblahých náhod, zaznělo kavárnou *Vesmírna*, co nejspíš zazníť mělo. Podobně jako mladí účastníci z NPDM i ředitel Kanceláře České rady dětí a mládeže (ČRDM) Jiří Zajíc coby moderátor závěrem zalitoval, že debata již končí. „Na druhou stranu je dobře, že jste nezapomněla být matkou,“ předal chvatně se loučící Janě Hybáškové připravenou kytici.

Jiří Majer
foto autor

Děti pomáhaly na hradě

Horní hrad – Skupina dětí z Dětského domova ve Vysoké Peci o podzimních prázdninách pracovala spolu s pražskými dětmi na Horním hradě nedaleko Stráže nad Ohří. Na akci Človíček pomocníček je pozvalo pražské občanské sdružení *Malý princ*. „Nabídlí nám, že můžeme vyslat našich deset dětí mladších patnácti let, aby pomáhali při různých pracích na hradě, kterému se říká také Hauenštejn,“ potvrdila Věra Malimánková, zástupkyně ředitelky Dětského domova ve Vysoké Peci. Jeden chlapec onemocněl, tak nakonec jelo devět dětí.

Ve středu všichni dorazili do Perštejna, kde přespali v místní škole. Ve čtvrtek po snídani vyrazila skupina vesele pomalovaným tranzitem na Horní Hrad. „Děti jsme rozdělili do dvou skupinek na mladší a starší,“ informoval Ondřej Martinek, vedoucí akce z *Malého prince*. Mladší děti tak na terase hradu s lopatami a krumpáči srovnávaly hrboletý povrch. Starší dostaly za úkol uklidit ze stráně kusy klád na hromadu za malým potůčkem. Na mokřím listí to všem klouzalo, takže smích se ozýval ze všech stran. „Nám se tu líbí, je tu dost práce, ale zároveň se u ní dost nasmějeme,“ hodnotila první pracovní den Veronika Kašáková z Dětského domova ve Vysoké Peci. Dodala, že jsou tu na ně všichni hodni: „Pořád říkají, ty to nenes, dostaneš kýlu.“

Po práci budou mít děti postaráno i o zábavu. „Připravujeme pro ně hru Pevnost Boyard, kterou budou hrát přímo na hradě až do neděle. Každý den bude pět družstev plnit úkoly, aby jejich členové získali osm klíčů, s jejichž pomocí se dostanou k tajence,“ vylíčila Věra Tomanová, vychovatelka z dětského domova. Tajenka totiž pak dětem prozradí, kde mají hledat poklad.

Kromě her budou všichni podnikat výlety po okolí. „Vyšla nám vstříc základní škola z Ostrova, která nám umožnila využít její bazén, a taky bychom rádi vzali děti někam do kina,“ prozradil plány vedoucí akce. Pražské občanské sdružení oslovilo Dětský domov ve Vysoké Peci před čtrnácti dny. „Bez problémů jsme se domluvili a pak už jsme jen sháněli ubytování. U základních škol z okolních měst jsme neuspěli, až pak nám majitel hradu Pavel Palacký

poradil, že v Perštejně je také škola,“ líčí organizační problémy Ondřej Martinek. Dvacet dětí s jedenácti dospělými tak konečně našlo ubytování zdarma. Projekt Človíček Pomocníček je určený především pro děti z dětských domovů, aby jen nekonzumovaly pomoc, ale dokázaly, že také umí přiložit ruku k dílu. Motivací je pro ně také finanční odměna, kterou dostanou po práci podle zásluh. Přilepší si tak ke svému kapesnému. Projekt, tedy i odměny pro děti, hrají Nadace Terezy Maxové z daru pana Krčí. Spolu s dětmi z Vysoké Peci pracovalo i jedenáct dětí z Prahy, které pravidelně chodí do klubu Záškolák při *Malém princ*i, určeného pro děti ze sociálně slabých rodin. *Malý princ* nejen organizuje různé volnočasové aktivity, ale je také držitelem akreditace ministerstva práce a sociálních věcí na zajišťování sociálně-právní ochrany dětí.

*Převzato z Chomutovských listů – Eva Braumová
foto TAMP – Tisková agentura malého prince*

GO 2005 – 15. mezinárodní veletrh průmyslu cestovního ruchu
REGIONTOUR 2005 – 14. mezinárodní veletrh turistických možností v regionech
Datum konání 13. – 16. 1. 2005, Místo konání Brno – Výstaviště, Pořadatel Veletrhy Brno, a.s.

O prezentaci ČRD a nabídky jednotlivých sdružení na veletrhu Regiontour 2005 v Brně jsme vás už informovali v příloze minulého čísla Archy. Dnes vám nabízíme další zajímavé informace, mj. o tom, co na veletrh připravila agentura Dobrý den. I členská sdružení ČRD mohou pokusit o společný rekord.

Přivezte do Brna půl litru vody

Netradiční formu prezentace ČR zvolila agentura „Dobrý den“ z Pelhřimova. Na veletrzích GO a REGIONTOUR se pokusí uskutečnit rekordní „soutok největšího počtu vod České republiky“. Pokud s sebou návštěvníci veletrhu přivezou půl litru vody z místa blízkého jejich srdci, v expozici pelhřimovského muzea rekordů a kuriozit ji obřím trychtýřem nalijí do nádrže, ve které tak vznikne „Voda České republiky“. Základní soutok už existuje – slity byly vody například z Berounky, Brtnice, Chrudimky, Jesenice, Jihlavy, Kocáby, Labe, Lužnice, Nežárky, Ohře, Prameného potoka, Svitavy, Vltavy, Zlatého potoka, Rudolfova pramene, rybníku Jordán a dalších vodních zdrojů. Registrovány jsou i zahraniční příspěvky, aby tak mohla vzniknout „Voda planety Země“. Slity už jsou vody například z Mrtvého moře, Jaderského moře, Nilu nebo Nitry. Vyzýváme zúčastněná sdružení v expozici ČRD – přivezte do Brna půl litru z potůčku v blízkosti Vaší klubovny nebo tábořiště a zúčastněte se tak vytvoření rekordu!

Škola v pohybu na GO a Regiontour 2005

Veletrhy Brno, a.s společně s Informačním centrem www.Borovice.cz pořádají v rámci doprovodného programu GO a REGIONTOUR 2005 v Brně speciální setkání „ŠKOLA V POHYBU“. Jde o setkání zástupců

učitelů, dětských organizací, vedoucích a všech profesionálních i dobrovolných pracovníků s dětmi a mládeží se zástupci cestovních kanceláří a regionů. Setkání je připraveno zvláště pro organizátory akcí – poznávacích a kulturních zájezdů, exkurzí, škol v přírodě a podobných aktivit. Celý den je možná individuální prohlídka veletrhů, workshop proběhne 14. 1. 2005 od 14 do 16 hod. v pavilonu A3.

Účastníci, kteří se prokáží pozvánkou potvrzenou razítkem své školy či organizace, hradí místo standardního vstupného pro odborné návštěvníky ve výši 350 Kč pouze symbolické vstupné 30 Kč (platí dne 14. ledna 2005). Pozvánku obdržíte na základě registrace na níže uvedené e-mailové adrese. Více informací o akci Škola v pohybu, stejně tak jako o registraci Vašeho zájmu se dozvíte od paní Lenky Bednářové, tel. 541 152 398, lbednarova@bv.cz. Dotazy rád vyřídí i Jaroslav Síbrt (borovice@borovice.cz) – tel. 777 226 603, kde se můžete rovněž v případě zájmu přihlásit – uveďte, prosím, k přihlášce heslo „ARCHA“. Pevně věříme, že Vás naše vstřícná nabídka zaujme, a těšíme se na shledanou s Vámi 14. ledna 2005 v Brně.

Tým veletrhů GO a REGIONTOUR

Cestování bez limitů

Cestování nezná hranice, jakákoli představa trávení dovolené se může stát realitou, což nejlépe potvrzuje širší nabídky brněnských veletrhů cestovního ruchu. Jako je veletrh REGIONTOUR příležitostí pro jednotlivé české i zahraniční regiony, kraje a města předvést nabídku turistických možností pro trávení dovolené

a volného času, tak je veletrh GO přehlídkou hlavně zahraniční dovolené. Cestovní kanceláře a zahraniční centrály cestovního ruchu lákají k cestám nejen do tradičních a osvědčených letovišek, ale často za hranice všedních dnů i běžné hladiny adrenalinu. Dobrodružství a exotiku na veletrzích GO a REGIONTOUR zastupuje především festival cestovatelských filmů a fotografií GO KAMERA. Počet jeho účastníků dosahuje několika tisíc a každý rok se zvyšuje. Osmý ročník festivalu proto počítá s širším programem besed a promítání. Díky nim se účastníci podívají do často nepřístupných oblastí celého světa, seznámí se s řadou známých cestovatelů a osobností českého společenského života. K hostům tradičně patří například režiséri FEBIO, členové Sdružení pro cestopisnou dokumentaci Camera Incognita či reportéři ČT. V minulých letech se festival více zaměřoval například na oblasti Antarktidy, Nové Guineje nebo Indonésie a stejně atraktivní budou i besedy nového ročníku. Na ně naváží výstavy fotografií známých cestovatelů, ať už v rámci festivalu, nebo v expozicích veletrhu GO. Své objevné cesty a projekty představí sdružení Camera Incognita, cestovatel Jiří Kolbaba a jiní. Nezávislost v cestování podporuje i další připravovaná expozice – E-travel zóna. Jejím smyslem je podporovat prezentaci informací a obchodování v cestovním ruchu prostřednictvím internetu.

*Pavel Hofrichter
foto autor*

Je dobré vědět,
že je tady Generali.

Pod křídly lva.

infolinka: 800 150 155

www.generali.cz

O „prodlouženém víkendu počátkem listopadu si v areálu základní školy v českobudějovickém sídlišti Máj dali dostaveníčko účastníci *Celostátní velké výměny zkušeností (CVVZ) 2004*. Zdaleka i zblízka se tam sjelo a sešlo více než tisíc především mladých lidí (na webu se registrovalo přes 1350 účastníků, nejspíš „trhli“ rekord). Chtěli se dozvědět něco o tom, jak zdokonalit a zpestřit práci se svými svěřenci, které v různých dětských a mládežnických sdruženích, klubech a oddílech vedou. Nebo chtěli své zkušenosti zprostředkovat ostatním a probrat s nimi témata, která je zajímají. Přijeli si tam zkrátka doplnit svou mošnu nápadů, jak na to.

Většina z vás nejspíš ani netuší, že se ostrovu na 32. říčním kilometru Labe přezdívá *Šán*. Tedy alespoň mezi členy stejnojmenné vodácké skupiny, založené někdy v šedesátých letech. Působí dodnes, a to pod hlavičkou organizace KONDOR. Na zmíněném ostrově pořádá *Šán* už přes třicet let své letní tábory. A od roku 1977 se tam již tradičně konají noční cesty pro amulet.

Skupina dětí z Dětského domova ve Vysoké Peci o podzimních prázdninách pracovala spolu s pražskými dětmi na Horním hradě nedaleko Stráže nad Ohří. Na akci *Človíček pomocníček* je pozvalo občanské sdružení *Malý princ*, které patří v rámci ČRDM mezi nepřilíš početná, ale o to činorodější. Nabídka zněla: můžete nám pomáhat při práci na hradě, kterému se říká také Hauenštejn.

Jméno Jaroslava Foglara určitě není třeba nikomu představovat. Možná ale neuškodí přečíst si pár řádek také o organizaci, která si Jestřábovo občanské jméno dala do svého názvu. Členská základna *Sdružení přátel Jaroslava Foglara (SPJF)* se pohybuje zhruba kolem tisícovky, přičemž na osm set členů se zapojuje do práce s dětmi a mládeží – ať už jde o jednotlivce, kluby, oddíly či pobočky ve větších městech. Tohle členské sdružení České rady dětí a mládeže sdružuje především přátele a příznivce díla a výchovných metod slavného spisovatele. Ale nejen to – SPJF vydává také časopis *Bobří stopou*, dokonce i „foglarovky“ v Braillově písmu pro nevidomé... Medailónek SPJF najdete uvnitř Archy.

„Stejně jako kotoučáky už dávno vystřídal přehrávač na CD MP3, i oddílové tradice ušly dlouhou cestu. Ty dobré přetrvaly a tvoří se další. Nastupují stále nové generace sokolů, skautů, pionýrů, požárníků...., kteří mají nápady a chuť tvořit. Nejlépe se vše pochopí na příkladu,“ píše ve svém úvodním fejetonu Marie Molková. Pár příkladů se v této Arše najde.

„To není jen náš současný problém, to je jasný syndrom všech konzumních společností – ztrácejí historické povědomí. Nejen, že se zajímají jen o přítomnost, ale všechno chtějí mít hned. Ztráta paměti. To je samozřejmě zlé, protože lidský život – stejně jako dějiny, jsou příběhem. Není možné porozumět přítomnosti bez příběhu, do něhož je zasazena. V tomhle smyslu je tradice nenahraditelná,“ zamýšlí se nad její úlohou v profilovém rozhovoru Archy filozof Erazim Kohák.

